

W Y R O K W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski
Protokolant: Anna Żarczyńska-Ziobro

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013 r. w Krakowie

sprawy z powództwa **Jana Czechowicza**
przeciwko **Gminie Spytkowice**
o zapłatę

- I. zasądza od strony pozwanej Gminy Spytkowice na rzecz powoda Jana Czechowskiego kwotę 524.689,26 zł (słownie złotych: pięćset dwadzieścia cztery tysiące sześćset osiemdziesiąt dziewięć 26/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 6 grudnia 2008 r. do dnia zapłaty;
- II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- III. zasądza od strony pozwanej Gminy Spytkowice na rzecz powoda Jana Czechowskiego kwotę 14.417,00 zł (słownie złotych: czternaście tysięcy czterysta siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- IV. nakazuje pobrać od strony pozwanej Gminy Spytkowice na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 30.137,16 zł (słownie złotych: trzydzieści tysięcy sto trzydzieści siedem 16/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Na oryginale właściwe podpisy
Zgodność z oryginałem stwierdza

mgr Anna Żarczyńska-Ziobro
Starszy Protokolant

UZASADNIENIE
wyroku z dnia 23 maja 2013 r.

Powód Jan Czechowicz, pozwem wniesionym w dniu 27.10.2009 r., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej Gminy Spytkowice kwoty 524.689,26 zł z odsetkami ustawowymi: od kwoty 63.015,57 zł od dnia 2.10.2009 r. i od kwoty 461.673,69 zł od dnia 6.12.2008 r. do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie powód wskazał, że wykonał na rzecz pozwanej roboty budowlane polegające na dokończeniu dobudowy sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Ryczowie na podstawie umowy nr IT 17/2007/ZP z dnia 7.01.2008 r., zmienionej w dniu 14.02.2008 r. Inwestycja ta została wykonana przez powoda z trzydziestojednodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w umowie z przyczyn nie leżących po jego stronie, wiadomych przedstawicielom Gminy nadzorującym inwestycję. Po dokonaniu odbioru inwestycji przez pozwaną powód wystawił w dniu 28.10.2008 r. fakturę końcową nr 20/10/2008 na kwotę 712.739,79 zł, z terminem płatności wynoszącym 30 dni od dnia doręczenia, tj. w dniu 5.12.2008 r. Pomimo tego pozwana obciążyła powoda karą umowną zastrzeżoną w umowie na wypadek zwłoki w wykonaniu inwestycji w wysokości 524.689,26 zł i rozliczyła tę kwotę w części dotyczącej kwoty 461.673,69 zł przez potrącenie z należnego powodowi wynagrodzenia objętego fakturą końcową, a w pozostałej części, dotyczącej kwoty 63.015,57 zł – poprzez ściągnięcie z gwarancji bankowej stanowiącej zabezpieczenie prawidłowego wykonania umowy. W rezultacie powodowi wypłacona została z faktury końcowej jedynie kwota 193.347,77 zł, po potrąceniu jeszcze zajęć egzekucyjnych dotyczących powoda.

Powód wyjaśnił, iż przyczyn zaistniałego opóźnienia w wykonaniu przez niego inwestycji było kilka. W pierwszej kolejności wskazał na nieprzewidzianą przez strony wysoką pracochłonność rozbiórki obiektu starej hali i w konsekwencji wydłużenie czasu trwania rozbiórki, czego nie można było przewidzieć w chwili zawierania umowy. Okazało się bowiem, że ściany i stropy starej hali przewidzianej do rozbiórki były wykonane z niezwykle trwałego żelbetonu, co nie wynikało z żadnej dokumentacji, a nie było możliwości wykorzystania specjalistycznego sprzętu, którym powód dysponował, gdyż w bezpośrednim sąsiedztwie rozbieranej hali wzniesiona została nowa sala gimnastyczna, której konstrukcja w przypadku rozbiórki mechanicznej mogła zostać naruszona. Te okoliczności zdaniem powoda były pozwanej znane i z tego względu powód nie starał się o zmianę umownego terminu wykonania inwestycji i skupił się na pracach budowlanych licząc, że Gmina znając sytuację na pewno termin przesunie, jeżeli nie uda się opóźnienia nadrobić.

W następnej kolejności powód wskazał na konieczność wykonania prac dodatkowych nie objętych projektem. W szczególności w zakresie prac dotyczących konstrukcji dachu obiektu nowej hali dokumentacja zawierała luki, wobec czego w tym zakresie projekt wymagał zmian, co pociągnęło za sobą konieczność wstrzymania części prac do czasu dokonania uzgodnień z projektantem. Podobnie wyglądała sytuacja z niekompletnym zaprojektowaniem instalacji elektrycznej obiektu nowej hali, wobec czego zaszła konieczność uzupełnienia tej dokumentacji również w powyższym zakresie, a zmiany dotyczące instalacji obiektu hali naniósł w projekcie roboczym inspektor nadzoru inwestorskiego. Kolejnym brakiem projektu okazało się niezaprojektowanie w ogóle zabudowy przerwy między dwiema sąsiadującymi halami. Zmiany w projekcie w tym zakresie zostały dokonane z inicjatywy powoda, a niewątpliwie roboty wynikające z tej zmiany stanowiły prace dodatkowe, za które powód nie żądał dodatkowego wynagrodzenia, natomiast ich wykonanie ponownie opóźniło dalsze prace. Z innych prac dodatkowych nie objętych projektem powód wymienił

wykonanie okładzin podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz wentylacji izb lekcyjnych i wentylacji nawiewowej sali gimnastycznej. Ponadto zdaniem powoda okolicznością zawinioną przez pozwaną Gminę, wpływającą na termin oddania inwestycji, było nieuzyskanie w terminie pozwolenia na wykonanie przyłącza energetycznego do sieci Enion S.A. Na opóźnienie wykonania prac w stosunku do terminu umownego zaważył także brak terminowej zapłaty wynagrodzenia częściowego należnego powodowi za wykonaną i oddaną część robót. W ten sposób powód został pozbawiony możliwości sfinansowania dalszej części inwestycji, co musiało wywołać opóźnienie jej wykonania. Powód wielokrotnie zabiegał o dokonanie zapłaty i sygnalizował trudności z zakupem dalszych materiałów z uwagi na brak środków, ale pozwana na wezwania te nie zareagowała.

W ocenie powoda obciążenie go karą umowną w zaistniałej sytuacji braku podstawowej przesłanki, tj. jego zwłoki było bezpodstawne wobec czego dokonane przez pozwaną potrącenie jest bezskuteczne skoro nie istnieje wierzytelność przedstawiona do potrącenia z należności wynikającej z faktury powoda. W konsekwencji bezpodstawne było też skorzystanie przez pozwaną z gwarancji bankowej odnośnie kwoty 63.015,57 zł stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

Powód podniósł, iż dokonane przez pozwaną potrącenie jest bezskuteczne także i z tej przyczyny, że dokonane zostało w sytuacji braku wymagalności wierzytelności strony pozwanej stosownie do art. 498 k.c. Obciążenie powoda karą umowną i potrącenie wierzytelności dokonane zostało bowiem w jednym piśmie, bez wyznaczenia powodowi terminu płatności, którego bezskuteczny upływ dałby wierzytelności pozwanej przymiot wymagalności.

Ponadto powód wskazał, iż nawet gdyby pominąć powyższe okoliczności, to i tak wysokość naliczonej kary umownej w stosunku do wielkości opóźnienia i wysokości należnego mu wynagrodzenia jest zupełnie niewspółmierna, zważywszy w szczególności, że kara ta stanowi de facto 31% należnego powodowi wynagrodzenia brutto, a w stosunku do wynagrodzenia netto aż 38 %. W ten sposób znaczącą część kosztów inwestycji pozwana Gmina przerzuciła na powoda, wykorzystując zaistnienie niezależnych od niego, obiektywnych okoliczności.

Nie bez znaczenia w ocenie powoda jest również fakt, iż Gmina nie poniosła żadnej szkody wynikającej z opóźnienia wykonania przez niego inwestycji

Jako podstawę swojego roszczenia powód wskazał art. 647, art. 471 i art. 481 §1 i 2 k.c.

Pozwana Gmina Spytkowice wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Pozwana zaprzeczyła, iżby rozbiórka budynku starej sali gimnastycznej była związana z nieprzewidzianą przez strony wysoką pracochłonnością. Wskazała, że w przedłożonych przez nią przedmiarach robót, które stanowiły dla wykonawców uczestniczących w przetargu na wykonanie robót podstawę do sporządzenia kosztorysu ofertowego, uwzględniono precyzyjnie i dokładnie rozwiązania konstrukcyjno – materiałowe istniejącego budynku sali gimnastycznej, jak również sposób wykonania rozbiórki. Nie prawdą też jest, iż do rozbiórki sali nie mógł być użyty sprzęt. Sprzęt taki mógł być wykorzystany pod warunkiem zachowania kolejności wyburzania elementów i niezbędnej ostrożności podyktowanej istniejącymi w sąsiedztwie obiektami. To zaś, że wykonawca wykonał znaczną część robót rozbiórkowych ręcznie nie wynikało z zaleceń inspektora nadzoru, lecz z faktu nie posiadania specjalistycznego sprzętu oraz złej organizacji pracy. Wykonawca składając ofertę przetargową złożył wymagane oświadczenie, że zapoznał się z terenem budowy i dokumentami jej dotyczącymi i nie wniósł żadnych zastrzeżeń. Pozwana na wniosek wykonawcy zaakceptowała przedłożony projekt zmiany posadowienia fundamentów ścian zewnętrznych sali. Projekt ten z znaczący sposób ograniczył zakres prac wyburzeniowych,

gdyż pozwalał na wykorzystanie istniejących ścian fundamentowych do realizacji ścian zewnętrznych nowego budynku zaplecza sanitarno – szatniowego. Działając w ten sposób Gmina była przekonana, że ułatwi wykonawcy wykonywanie prac, a także skróci termin wykonywania prac rozbiórkowych.

Pozwana zarzuciła również, że brak podstaw do stwierdzenia aby jakiegokolwiek dodatkowe prace wykonywane przez powoda miały stać się istotną przyczyną opóźnienia wykonania zleconych powodowi robót budowlanych. Dotyczyło to w szczególności konieczności wprowadzenia rozwiązania wzmacniającego konstrukcję dachu, tzw. stężenia dachowego, którego wykonanie nie spowodowało zdaniem pozwanej konieczności wstrzymania wykonywanych prac, tym bardziej że miało to miejsce w lipcu 2008 r. Odnośnie instalacji elektrycznej pozwana podała, iż została ona częściowo skorygowana przez inspektora nadzoru inwestorskiego w ramach pełnionych przez niego obowiązków. Wykonawca zaś nie powiadamiał pozwanej o wystąpieniu w tym zakresie robót dodatkowych.

Pozwana podniosła, iż wykonawca z własnej inicjatywy dokonał przeprojektowania posadowienia ścian zewnętrznych budynku zaplecza sanitarno – socjalnego sali gimnastycznej i przedstawił do akceptacji zamawiającemu. Gmina je zaakceptowała. Powstanie większej przerwy dylatacyjnej spowodowane było przeprojektowaniem warunków posadowienia budynku zaplecza socjalno – sanitarnego, które zostało wykonane z inicjatywy wykonawcy.

Zdaniem pozwanej nieprawdziwe są twierdzenia, że Gmina nie uzyskała w terminie pozwolenia na wykonanie przyłącza energetycznego, co miało stanowić przyczynę niedotrzymania umownego terminu oddania inwestycji do użytkowania. Główną zaś przyczyną, która wpłynęła na uzyskanie przez Gminę pozwolenia na użytkowanie budynku dopiero w dniu 12.12.2008 r. było nieterminowe dostarczenie przez powoda inwentaryzacji powykonawczej obiektu. Nie są także zgodne z prawdą twierdzenia powoda, że uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu uzależnione było od wykonania instalacji elektrycznych i alarmowych w kotłowni.

Odnośnie wykonania okładziny podjazdu przez powoda (z płytek terakoty) pozwana zarzuciła, iż została ona wykonana przez powoda z własnej inicjatywy. Okładzina ta nie była przewidziana w projekcie i jej wykonanie nie było niezbędnym warunkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu.

W ocenie pozwanej nieuzasadnione są również twierdzenia o utracie płynności finansowej przez powoda spowodowanej działaniami Gminy. Pozwana wskazała, iż pismem z dnia 8.07.2008 r. odmówiła zapłaty faktury nr 06/06/2008 z dnia 16.06.2008 r. z uwagi na rozbieżności pomiędzy robotami faktycznie wykonanymi, a zafakturowanymi i uwidocznionymi w kosztorysie powykonawczym. Rozbieżności te miały także wpływ na treść protokołu odbioru robót załączonego do faktury nr 07/06/08 z dnia 25.06.2008 r., który także musiał być skorygowany.

Pozwana wskazała także, iż sytuacja materialna powoda przed przystąpieniem do przetargu na wykonanie przedmiotowego zadania nie była dobra, o czym jednakże pozwana dowiedziała się dopiero w dniach 29.02.2008 r. i 4.03.2008 r. z pisemnych zawiadomień Urzędu Skarbowego o zajęciu wierzytelności powoda.

Pozwana podniosła nadto, iż od samego początku rozpoczęcia realizacji umowy wyrażała swoje obawy związane z dotrzymaniem terminu realizacji inwestycji, jak i sposobem prowadzenia robót przez powoda.

Bezspornym w sprawie było:

Powód Jan Czechowicz wykonywał na rzecz pozwanej Gminy Spytkowice roboty budowlane polegające na dokończeniu dobudowy sali gimnastycznej wraz z zapleczem socjalnym i sanitarnym przy Zespole Szkół w Ryczowie przy ul. Szkolnej 18 na podstawie umowy nr IT 17/2007/ZP z dnia 07.01.2008 r., zmienionej aneksem z dnia 14.02.2008 r. Umowa przewidywała roboty rozbiórkowe starej sali gimnastycznej wraz z zapleczem, budowę nowej części zaplecza, wykończenie rozpoczętej budowy sali gimnastycznej. Inwestycja została wykonana przez powoda z trzydziestojednodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w umowie. Po dokonaniu odbioru inwestycji przez pozwaną Gminę powód wystawił w dniu 28.10.2008 r. fakturę końcową nr 20/10/2008 na kwotę 712.739,79 zł, z terminem płatności wynoszącym 30 dni od dnia doręczenia, tj. w dniu 05.12.2008 r. Gmina Spytkowice obciążyła powoda karą umowną zastrzeżoną w umowie na wypadek zwłoki w wykonaniu inwestycji w wysokości 524.689,26 zł i rozliczyła tę kwotę w części dotyczącej kwoty 461.673,69 zł przez potrącenie z należnego powodowi wynagrodzenia objętego fakturą końcową, a w pozostałej części dotyczącej kwoty 63.015,57 zł - poprzez ściągnięcie z gwarancji bankowej stanowiącej zabezpieczenie prawidłowego wykonania umowy. W rezultacie powodowi wypłacona została z faktury końcowej jedynie kwota 193.347,77 zł (po potrąceniu jeszcze zajęć egzekucyjnych).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Umowa z dnia 07.01.2008 r., zmieniona aneksem z dnia 14.02.2008 r., przewidywała rozpoczęcie robót w dniu 09.01.2008 r., i zakończenie w dniu 30.08.2008 r.

W § 11 strony zastrzegły karę umowną na rzecz zamawiającego za każdy dzień zwłoki w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 1 % wynagrodzenia brutto. Wykonawca upoważnił zamawiającego do potrącenia kar umownych z wystawionych przez niego faktur. Za wykonanie pełnego zakresu rzeczowego przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe zgodnie z ofertą przetargową, tj. 1.475.774,47 zł netto i 1.800.444,85 zł brutto.

W aneksie z dnia 14.02.2008 r. zmieniono warunki w/w umowy w ten sposób, że ustalono wynagrodzenie ryczałtowe netto na kwotę 1.387.332,86 zł, tj. 1.692.546,09 zł brutto.

Wykonawca zobowiązany został do wniesienia zabezpieczenia na kwotę stanowiącą 5 % zaoferowanej ceny brutto, tj. 90.022,24 zł, w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Gwarancji tej udzielił Gminie Spytkowice Bank Spółdzielczy w Brzeźnicy w dniu 02.01.2008r.

dowód: umowa z dnia 7.01.2008 r., k. 11-14; gwarancja nr 1/2008, k. 14 str. 2;
 aneks z dnia 14.02.2008 r., k. 15

Powód podpisał w/w umowę w konsekwencji wygrania przetargu ogłoszonego przez pozwaną Gminę na wykonanie przedmiotowych robót. Powód złożył ofertę zgodnie z wymogami przedstawionej przez pozwaną Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), zapoznając się z SIWZ i akceptując warunki SIWZ. Załącznikami do SIWZ były m.in.: projekt rozbiórek, projekt budowlany nowego obiektu wraz z prawomocną decyzją o pozwoleniu na budowę. W trakcie realizacji inwestycji powód zaproponował modyfikację sposobu wykonania inwestycji, polegającą na zaniechaniu rozbiórki fundamentów starego obiektu i wykorzystaniu ich jako fundamenty pod nowo zaprojektowaną część zaplecza sali gimnastycznej. Powód przedłożył w tym celu odpowiedni projekt zmian adaptacyjnych. Zmiana została zaakceptowana przez pozwaną i w lutym 2008 r. został podpisany przez strony powołany aneks z dnia 14.02.2008 r. do umowy. Z tego tytułu doszło do odpowiedniego obniżenia należnego powodowi wynagrodzenia.

dowód: oferta, k. 158-159; pismo powoda z dnia 07.02.2008 r., k. 160; pismo mgr inż. Andrzeja Burzyńskiego z dnia 11.02.2008 r., k. 161;

Do wykonania przez powoda prac z opóźnieniem doszło z następujących przyczyn:

- w pierwszej kolejności – nieprzewidzianej przez strony wysokiej pracochłonności rozbiórki obiektu starej hali i w konsekwencji wydłużenia czasu trwania rozbiórki, czego nie można było przewidzieć w chwili zawierania umowy. Okazało się bowiem że stara sala gimnastyczna z zapleczem była wykonana w dużej części w konstrukcji monolitycznej murowano – żelbetowej. Części murowane były bardzo mocno zintegrowane z częściami żelbetowymi (niejako zalane betonem): wieńcami, nadprożami, filarami, stanowiąc duże monolityczne bloki. Ponadto strop w dużym stopniu monolityczny poddawany intensywnym siłom uderzeniowym podczas rozbiórki musiał skutecznie przenosić drgania na pozostałe części budynków, w tym budynek szkoły, który nie był planowany do rozbiórki. W takim wypadku istotnie mogły być obawy, że przy użyciu ciężkiego sprzętu do rozbiórki obiektu, uszkodzeniu może ulec pozostała część kompleksu budowlanego, nawet w stopniu naruszającym statykę budynków. Wobec tego decyzja o prowadzeniu przez powoda dużej części robót rozbiórkowych ręcznie była słuszną, lecz powodowała nieuchronne wydłużenie robót rozbiórkowych;

- w dokumentacji projektowej stanowiącej podstawę do realizacji inwestycji stwierdzono szereg braków i błędów. Wpłynęło to na konieczność dokonywania zmian i dodatkowych robót podczas realizacji obiektu:

- projekt instalacji elektrycznych został wykonany w oparciu o warunki techniczne przyłączenia i warunki realizacji przyłączenia z października 2003 r. Warunki te zostały zaktualizowane w lutym 2008 r. już podczas trwania realizacji inwestycji. Wobec tego projekt musiał być zmodyfikowany i dostosowany do tych warunków, co znaczyło wprowadzenie tych zmian w trakcie budowy,

- w projekcie budowlanym nie została zaprojektowana w ogóle wentylacja dwóch sal lekcyjnych i sali gimnastycznej. Brak wentylacji, nawet grawitacyjnej w takich pomieszczeniach był istotnym brakiem i błędem z punktu widzenia projektowania,

- w projekcie brakowało istotnego elementu stężenia konstrukcji dachu nad częścią wyższą budynku zaplecza. Brak ten został uzupełniony w trakcie realizacji budowy,

- w projekcie architektury nie został określony sposób wykończenia podjazdu dla osób niepełnosprawnych. Sposób wykończenia nawierzchni powinien zostać określony przez projektanta,

- w projekcie nie podano sposobu rozwiązania styku dachu części zaplecza ze ścianą szczytową sali gimnastycznej. Konieczne było podanie sposobu rozwiązania uszczelnienia tego styku: albo powinien zostać załączony rysunek systemowego połączenia dwóch elementów opracowany przez producenta płyt,

- brak w dokumentacji projektowej i powykonawczej przedłużenia budynku zaplecza o ok. 110 cm; ten brak spowodował istotne odstępstwo od warunków zagospodarowania terenu ustalonych w decyzji o udzieleniu pozwolenia na budowę i sprawiał, że co do zasady należało wstrzymać się z wykonaniem robót przed doprowadzeniem projektu do zgodności z realizowaną inwestycją i uzyskaniem zmiany decyzji o udzieleniu pozwolenia na budowę.

Powód zasadniczo prawidłowo wykonywał prace budowlane przy realizacji spornej inwestycji lecz powołane czynniki w sposób obiektywny wpłynęły na wydłużenie czasu jej realizacji. Miesięczne opóźnienie w wykonaniu zadania było w pełni usprawiedliwione zakresem dodatkowych robót, nie wliczając w to utrudnień związanych z rozbiórką starej sali gimnastycznej, na której demontaż potrzeba było około 2 tygodni. Odstąpienie od rozbiórki

fundamentów i decyzja o ich wykorzystaniu wiązała się z uzgodnieniem z inwestorem oraz wykonaniem zamiennej dokumentacji, na co potrzeba była 1 – go tygodnia czasu. W związku z tym oszczędność czasu związana z odstąpieniem od rozbiórki fundamentów pochłonięta została czasem koniecznym do przygotowania nowego rozwiązania.

dowód: zeznania świadków: A. Burzyńskiego, k. 364-365, A. Knapika, k. 378-379, J. Brańki, k. 391-392, H. Curzydło, k. 392-393, J. Strach, k. 393-394, opinia biegłego Tomasza Basisty z dnia 30.10.2012 r., k. 511-522; odpowiedź na zarzuty biegłego Tomasza Basisty z dnia 25.03.2013 r., k. 571-574,

Wobec jednoznacznych ustaleń wynikających z powołanej opinii oddalił Sąd wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej lub kolejnego biegłego z zakresu budownictwa. Sąd miał na względzie fakt, iż okoliczności sporne, podlegające stwierdzeniu na podstawie opinii biegłego, zostały już dostatecznie wyjaśnione w opinii Tomasza Basisty (art. 217 §2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 02.05.2012 r.) oraz, że samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłego nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (por. w tym zakresie np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.10.2009 r., II UK 47/09, Lex nr 559955).

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a przede wszystkim opinii biegłego z zakresu budownictwa Tomasza Basisty, jednoznacznie wynika, że powód nie ponosi odpowiedzialności za brak terminowej realizacji przedmiotowej inwestycji co sprawia, że brak było podstaw do obciążenia powoda karą umowną na podstawie §11 łączącej strony umowy stosownie do art. 483 § w związku z art. 471 k.c.

Przesłanką uzasadniającą zwolnienie dłużnika z odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania jest wykazanie, że przyczyną takiego stanu rzeczy są okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przyjąć trzeba, że analogiczne zasady obowiązują w odniesieniu do dodatkowego zastrzeżenia umownego, jakie stanowi kara umowna. Dłużnik zatem będzie zwolniony z obowiązku zapłaty kary umownej, jeżeli wykaże, że przyczyną niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania uzasadniające naliczanie kary umownej są okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (W. Czachórski, *Zobowiązania*, 2009, s. 350; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania*, 2008, s. 343; T. Wiśniewski (w:) G. Bieniek, *Komentarz*, t. I, Ze 2007, s. 626). Zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności kontraktowej dłużnika z art. 471 k.c., gdy od przewidzianego tym przepisem odszkodowania kara umowna różni się tylko tym, że przysługuje ona niezależnie od poniesionej szkody (Z. Gawlik, *Komentarz do art. 483 Kodeksu cywilnego*, stan prawny 2010.05.01, teza 9, Lex).

Wobec jednoznacznych ustaleń wynikających z opinii biegłego, z której wynika, że do opóźnienia realizacji spornej inwestycji doszło już tylko z przyczyn wskazanych w opinii bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawały pozostałe podnoszone przez strony twierdzenia i zarzuty w tym zakresie oraz odnośnie zasadności obciążenia powoda karą umowną i jej wysokości, a także zgłaszane na ich poparcie wnioski dowodowe (art. 217 §2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 02.05.2012 r.).

O odsetkach od dochodzonej pozew należności orzekł Sąd na podstawie art. 455 i art. 481 §1 i 2 k.c., uwzględniając postanowienia §8 pkt 5 łączącej strony umowy. Zgodnie z powołanym zapisem umowy faktura końcowa wystawiona przez wykonawcę miała zostać zapłacona w terminie 30 dni od daty jej otrzymania przez zamawiającego. W niniejszej sprawie sporna faktura została doręczona pozwanej w dniu 05.11.2008 r., co oznacza, że Gmina pozostaje w zwłoce ze spełnieniem świadczenia względem powoda od dnia 06.12.2008 r. Z tych przyczyn w dalej idącej części żądanie w zakresie odsetek podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu pomiędzy stronami orzekł Sąd na zasadzie art. 98 §1 i 3 i art. 99 k.p.c. oraz §2 ust. 1-2, i §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 2013, Nr 490 t.j.), obciążając nimi w całości pozwaną jako przegrywającą sprawę. W tym zakresie Sąd miał na względzie, iż powód uległ jedynie w niewielkiej części swojego żądania, wyłącznie co do odsetek od dochodzonej należności.

Na powołane koszty składają się koszty zastępstwa procesowego powoda przez pełnomocnika będącego radcą prawnym - wynagrodzenie pełnomocnika i poniesiona przez pełnomocnika opłata skarbową od udzielonego mu pełnomocnictwa. Mając na względzie stopień złożoności sprawy, a także nakład pracy pełnomocnika powoda uznał Sąd za zasadne zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda opłaty za czynności pełnomocnika w wysokości dwukrotności stawki minimalnej.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, od których uiszczenia powód był zwolniony, orzekł Sąd na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jednol. Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594), obciążając pozwaną obowiązkiem uiszczenia opłaty należnej od uwzględnionej części powództwa w kwocie 26.235,00 zł oraz kosztami sporządzenia opinii przez biegłego w kwocie 3.902,16 zł.

Na oryginale własne podpisy
Zgodność z oryginałem stwierdza
[Signature]
mgr Anna Zarczyńska-Ziobro
Starszy Protokolant